

Hugo a Sally se baví o detailním testování

1. Rozsah testu

Ahoj Sally. Chtěl bych se s tebou pobavit o tom našem novém asistentovi. Hodlám mu ze začátku svěřovat zejména detailní testování. Má pár let zkušeností s auditem a principy zná. Ale rád bych s ním prošel, na co si má dávat pozor.

To je dobrý nápad. Určitě bych s ním probrala otázku stanovení potřebného rozsahu testů.

Na to se mě už ptal. Z předchozí praxe byl zvyklý, že některé účty testoval určitým konstantním počtem položek. Třeba při inventuře vybral náhodně deset položek zásob, ve mzdách pět zaměstnanců a tak podobně.

Tak bude potřeba mu vysvětlit, že takhle to nefunguje. Počet testovaných položek při reprezentativním výběru vždy závisí na dvou finančních veličinách: celkové hodnotě testovaného účtu a prováděcí materialitě. Na účtu, který má zůstatek dvacetinásobku prováděcí materiality, musí otestovat mnohem více položek než na účtu, který má zůstatek třeba jen jejího dvojnásobku.

Jasně. Ale taky mu musím zdůraznit další důležitý faktor, a to je riziko. Musí chápat, že pro ověření dvou účtů se stejnou finanční hodnotou, které mají dle mého vyhodnocení různé riziko, je třeba testovat rozdílný počet položek.

Souhlasím. Rozsah detailního testování musí být vždy vázán na hodnotu testovaného účtu, prováděcí materialitu a riziko.

Hugo a Sally se baví o detailním testování

2. Reprezentativní výběr

Náš nový asistent se mě ptal, jak velká může být neotestovaná část zůstatku nějakého účtu, respektive jakého procentuálního pokrytí populace musí testovanými položkami dosáhnout.

Bavíme se o testování relativně homogenní populace, kdy je možné využít reprezentativního výběru?

Ano. Položky v populaci jsou relativně stejně veliké a riziko chyby je u nich také podobné.

Kvalitu takového testu neměříme procentuálním pokrytím. Celý účet může mít tisíce položek a v testovaném vzorku jich bude třeba jen pár desítek. Vzorek běžně pokrývá jen pár procent zůstatku testovaného účtu. A hodnota položek, které nespady do vzorku, běžně bývá i několikanásobek materiality. To není při dodržení správného postupu testování problém.

Jasně. Důležitý je dostatečný počet položek vzorku. Jsou na to vzorce a pomůcky.

Ano. Pokud je otestovaný dostatečně velký reprezentativní vzorek, potom výsledek vzorku vypovídá o celém zůstatku daného účtu. Hodnota zbytku, který nebyl zahrnut do vzorku, tak není podstatná.

Rozumím. Klíčové je vzorek skutečně vybírat z homogenní populace reprezentativně, což znamená, že všechny položky daného účtu musí mít šanci se do vzorku dostat.

A položky, které mají třeba výrazně vyšší hodnotu než zbytek, nezahrnovat do reprezentativního testování a otestovat samostatně jiným způsobem.

Hugo a Sally se baví o detailním testování

3. Cílený výběr

S naším novým asistentem jsme se také bavili o cílených výběrech, které nejsou reprezentativní. Třeba, když 80 % zůstatku tvoří 20 % faktur a já úmyslně vyberu největší faktury nebo faktury několika největších dodavatelů. Co potom s neotestovanou částí účtu?

U cíleného výběru je neotestovaný zbytek zůstatku účtu důležitý, protože na něj na rozdíl od reprezentativního testu nelze vztáhnout výsledek testu těch vybraných položek.

Aha, takže k neotestované části nemám žádnou důkazní informaci. Pokud je tento zbytek materiální, musí se dále testovat.

Ano, ale pozor! Může být nutné dále testovat i v případě, kdy je testem nepokrytý zbytek zůstatku na jednom účtu menší, než je prováděcí materialita.

Máš na mysli situaci, kdyby bylo takových zbytků z cílených testů víc?

Přesně tak. Pokud by součet takto netestovaných zbytků účtů byl materiální, mohl by to být problém. Podle celkové hodnoty a výše odhadovaných rizik může být nutné alespoň část z těchto zbytků dotestovat.

Ale na to můžu klidně použít i reprezentativní vzorek, ne?

Ano. Často může stačit náhodně vybrat pár dalších položek.

Hugo a Sally se baví o detailním testování

4. Důkazní informace vs. podklad klienta

Jak si náš nový asistent vede při samotném provádění detailních testů?

Docela dobře. Jen jsme si museli vyjasnit, co představuje důkazní informaci při detailním testu.

V čem byl problém?

Testoval dohadné účty pasivní obsahující doúčtování za odebranou elektrickou energii a nevyfakturované dodávky služeb. Do spisu založil výpočty těchto odhadů provedené klientem a považoval to za dostatečnou důkazní informaci.

Samozřejmě, že dotazování je základní a klíčová auditorská technika. Ale získané vysvětlení klienta ve formě výpočtu je informací, která musí být ověřena, aby se stala důkazní informací.

Vysvětloval jsem mu, že ověření dohadu typicky znamená získat konečnou fakturu od dodavatele.

Ještě to s ním prober, protože pokud konečná faktura není k dispozici, tak je nutné ověřit výpočet klienta. Musí ho přepočítat a zároveň ověřit vstupní data a předpoklady. U elektřiny to třeba může být odečet stavu elektroměru a smlouva.

Proberu. A taky se ještě ujistím, že dobře chápe, že některé techniky získávání důkazních informací mohou být lepší než pouhý sběr formálních dokladů. Třeba fyzická inspekce pro ověření existence či znehodnocení majetku.